

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

**Інструкція №170
з охорони праці для вчителя географії**

Вараш – 2022

Вараський ліцей №5 Вараської міської територіальної громади

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
Вараського ліцею №5
Вараської міської
територіальної громади
від __.__.2022р.№__-а/г

Інструкція №170 з охорони праці для вчителя географії

1. Загальні положення

1.1. **Інструкція з охорони праці для вчителя географії ліцею** розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Дана інструкція складена в цілях регулювання безпечного, з точки зору охорони праці, порядку дій вчителя географії перед початком, під час та по закінченню роботи, а також при виникненні аварійних ситуацій в освітньому закладі.

1.3. До виконання обов'язків вчителя географії допускаються особи, які досягли 18 років, пройшли обов'язковий попередній медичний огляд, вступний і первинний інструктаж з охорони праці і навчання з охорони праці, перевірку знань вимог охорони праці. Вчитель повинен мати медичну книжку з допуском до роботи і регулярно 1 раз на рік проходити профілактичний медичний огляд, кожні 6 місяців проходити повторні інструктажі з питань охорони праці.

1.4. Вчитель географії з метою дотримання вимог охорони праці повинен:

- * впевнено знати і належним чином виконувати свої посадові обов'язки, інструкції з охорони праці, охорони життя і здоров'я учнів;
- * забезпечувати режим дотримання норм і правил з охорони праці під час організації навчання учнів;

- * мати чітке уявлення про небезпечні і шкідливі фактори, пов'язані з виконанням робіт і знати основні способи захисту від їх впливу;
- * пройти вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці;
- * керуватися в роботі правилами внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу;
- * дотримуватися режиму праці та відпочинку, який визначається графіком роботи;
- * дбати про особисту безпеку і особисте здоров'я, а також про безпеку учнів у процесі виконання роботи або під час знаходження на території ліцею;
- * дотримуватися правил особистої гігієни;
- * при пересуванні по території і в приміщеннях користуватися тільки встановленими проходами;
- * знати вимоги електро- і пожежобезпеки і вміти користуватися засобами пожежогасіння;
- * вміти надавати домедичну допомогу потерпілому;
- * виконувати режими праці та відпочинку, встановлені в закладі;
- * оперативно повідомляти заступника директора з господарської роботи про всі несправності використовуваного обладнання, виявлених в процесі роботи, директору - про ситуацію, що загрожує життю і здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок або про погіршення свого здоров'я;
- * знати номери телефонів виклику екстрених служб (пожежної охорони, швидкої медичної допомоги і т. д.).

1.5. Під час виконання посадових обов'язків вчителем географії можуть мати місце наступні шкідливі та безпечні фактори:

- * недостатнє освітлення робочої зони;
- * зорове стомлення при тривалій роботі з документами, зошитами;
- * ураження електричним струмом при дотику до струмоведучих частин електрообладнання та електроприладів з порушеною ізоляцією;
- * опіки при роботі з нагрівальними приладами;
- * підвищена психо-емоційна напруга;
- * значне голосове навантаження;
- * статичне навантаження при незначному загальному м'язовому руховому навантаженні;
- * пожежонебезпека;
- * висока щільність епідемічних контактів;
- * травми і падіння внаслідок пустощів учнів;
- * падіння на слизькій підлозі.

1.6. Педагог зобов'язаний дотримуватися протипожежного режиму в ліцеї, правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння, а також порядок дій при виникненні пожежі або іншої НС, напрямку евакуації, вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

1.7. Не допускається виконувати роботу, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних речовин, психотропних, токсичних або інших одурманюючих речовин, а також розпивати спиртні напої, вживати наркотичні засоби, психотропні, токсичні чи інші одурманюючі речовини на робочому місці або на території школи.

1.8. Педагогічний працівник повинен пройти навчання і мати навички надання першої домедичної допомоги постраждалим.

1.9. Вчитель географії, який допустив невиконання чи порушення цієї інструкції з охорони праці, притягується до відповідальності згідно зі Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, чинним законодавством України і, при необхідності, проходить позачергову перевірку знань встановлених норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи вчителя географії

2.1. Перед початком роботи вчителю географії необхідно включити повністю освітлення в навчальному кабінеті і переконатися в справній роботі всіх світильників. Найменша освітленість робочого місця повинна становити: при люмінесцентних лампах – не менш 300 лк (20 Вт/м²).

2.2. Упевнитися, що комутаційні коробки закриті, електричні розетки і вимикачі без пошкоджень (тріщин та сколів), а також без оголених контактів.

2.3. Вчителю географії забороняється самостійно усувати виявлені порушення електробезпеки. При помічених несправностях в електромережі, виходу з ладу електролампи чи запобіжника, вчитель географії повинен повідомити електрика або відповідального за електрогосподарство у ліцеї.

2.4. Перевірити заземлення технічних засобів навчання (комп'ютера, мультимедійного проектора, проекційного екрана та інтерактивної дошки) та інших електричних приладів.

2.5. Перевірити санітарний стан кабінету географії і провітрити його. Вікна у відкритому положенні фіксувати гачками, а фрамуги повинні мати обмежувачі. Провітрювання слід закінчити за 30 хв до приходу учнів. Переконатися, у тому що температура повітря в кабінеті відповідає вимогам санітарних правил і становить 17-20 °С.

2.6. Переконатися в безпеці робочого місця, перевірити на стійкість і справність меблі, переконатися в стійкості згрупованих документів, а також перевірити наявність у необхідній кількості та справність канцелярського приладдя.

2.7. Перевірити справність робочих місць учнів.

2.8. Проконтролювати наявність і справний стан наочних посібників.

2.9. Перевірити наявність у кабінеті географії аптечки для надання домедичної допомоги та інформацію про номер телефону і місцезнаходження найближчого медичного закладу.

2.10. Перевірити наявність та термін придатності вогнегасників. При необхідності здати вогнегасники з простроченим терміном використання відповідальній особі і замінити на нові.

2.11. Підготувати необхідні для проведення уроку матеріали, наочні посібники, роздавальний матеріал.

2.12. При виявленні пошкодження приладів і обладнання, вчитель географії зобов'язаний терміново доповісти відповідальному з охорони праці, заступнику директора з АГЧ, а при його відсутності - черговому адміністратору закладу загальної середньої освіти.

2.13. Не слід приступати до роботи, якщо виявлені невідповідності робочих місць вчителя географії або учнів встановленим в даному розділі вимогам, а також при неможливості здійснити зазначені вище підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час роботи вчителя географії

3.1. Стежити за дотриманням дисципліни і порядку під час занять в кабінеті географії.

3.2. При проведенні екскурсій по географії провести з учнями інструктаж, провести запис в журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності.

3.3. Не слід залишати учнів без нагляду під час проведення освітнього процесу.

3.4. При проведенні уроку географії необхідно підтримувати дисципліну і порядок, уважно стежити за тим, щоб учні дотримувалися всіх вказівок учителя географії, забезпечити безпечне проведення навчального процесу.

3.5. Впродовж роботи необхідно тримати своє робоче місце в чистоті і порядку, дотримуватись санітарно-гігієнічних норм і правил особистої гігієни. Не захаращувати своє робоче місце і проходи до нього, контролювати вільність проходів між рядами учнів та евакуаційних виходів з навчального кабінету.

3.6. Саджати за столи учнів слід відповідно до їх зросту і особливостей їх здоров'я. Проводячи заняття з учнями, слід дотримуватися встановленої тривалості занять.

3.7. Під час уроку вчителю забороняється користуватися мобільним телефоном, відволікатись на розмови з іншими працівниками або батьками учнів.

3.8. Вчитель географії здійснює контроль за тим, щоб учні не приносили в кабінет географії сторонні предмети, а також не приймали їжу і напої в кабінеті географії.

3.9. Вчитель географії здійснює контроль за тим, щоб в кабінеті географії не допускалася присутність сторонніх осіб під час проведення навчального процесу.

3.10. При роботі необхідно дотримуватися наступних заходів безпеки від ураження електричним струмом:

* не торкатися до відкритих і негороджених струмоведучих частин електроприладів, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, до оголених або з пошкодженою ізоляцією проводів;

* не включати в електромережу і не відключати прилади мокрими і вологими руками;

* дотримуватися послідовності включення і виключення приладів, не порушувати технологічні процеси;

* не залишати включені в електромережу прилади без нагляду, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;

- * не пересувати включені в електричну мережу прилади, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;
- * не складати на електроприлади папір, речі та інші предмети;
- * не проводити вимикання пристроїв ривком за шнур живлення;
- * не намагатися виконати ремонт включеного в мережу електрообладнання;
- * не згинати і не затискувати електричні з'єднувальні кабелі, дроти (шнури).

3.11. В цілях забезпечення необхідної природної освітленості кабінету географії не ставити на підвіконня квіти, зошити, підручники та інші предмети.

3.12. Під час перерв між заняттями при відсутності учнів періодично провітрювати кабінет географії, при цьому віконні рами зафіксувати у відкритому положенні гачками.

3.13. Наочні посібники застосовувати тільки в справному стані, дотримуючись правил безпеки і затверджених методик.

3.14. Під час роботи за комп'ютером, з принтером або ксероком дотримуватись правил експлуатації даного обладнання. У процесі роботи дотримуватись режимів праці і відпочинку.

3.15. При тривалій роботі з документацією, при перевірці зошитів і роботі на персональному комп'ютері з метою зниження стомлення зорового аналізатора, усунення впливу гіподинамії та гіпокінезії через кожну годину безперервної роботи необхідно робити невелику перерву на 10-15 хвилин, під час якої слід виконувати простий комплекс вправ для очей, фізкультурні паузи і фізкультурні хвилинки.

3.16. Приміщення кабінету географії повинно відповідати вимогам норм та правил пожежної безпеки. Стежити за протипожежним станом кабінету географії, не користуватися електронагрівальними приладами з відкритою спіраллю, не сертифікованими подовжувачами і т. д.

3.17. При пересуванні слід звертати увагу на нерівності і слизькі місця на території і в приміщеннях навчального закладу, обходити їх і остерігатися падіння.

3.18. Вчителю географії необхідно дотримуватися наступних правил * пересування в приміщеннях і на території ліцею:

- * під час ходьби бути уважним і контролювати зміну навколишнього оточення;
- * ходити по коридорах і сходових маршах, дотримуючись правого боку;
- * при пересуванні по сходових прольотах слід дотримуватись обережності і уважності, не перестрибувати через сходинок, не переважуватися через перила, ходити обережно і не поспішаючи;
- * не проходити ближче 1,5 метра від стін будівлі освітнього закладу.

3.19. Не допускається вчителю географії під час роботи порушувати цю інструкцію з охорони праці, інші інструкції з охорони праці та пожежної безпеки в ліцеї. Заборонено приховування фактів травмування учнів і працівників.

3.20. При виникненні несправностей в роботі електроприладів, комп'ютерного обладнання або оргтехніки, припинити роботу і знеструмити їх, повідомити про це заступника директора з господарської роботи.

3.21. Не використовувати в приміщенні кабінету електронагрівальні прилади: кип'ятильники, плитки, електрочайники, плойки, не сертифіковані подовжувачі і т.ін.

4. Вимоги безпеки по закінченні роботи викладача географії

4.1. Після закінчення роботи вчителю географії необхідно відключити з електромережі апаратуру ТЗН (технічні засоби навчання), відключити електричні прилади, персональний комп'ютер, принтер.

4.2. Перевірити прибирання учнями робочих місць.

4.3. Провітрити кабінет географії.

4.4. Привести в порядок своє робоче місце, прибрати у відведені місця для зберігання документацію, наочні і методичні посібники, роздавальний матеріал, а також проконтролювати винос сміття з приміщення кабінету географії.

4.5. Закрити вікна, вимити руки і перекрити воду.

4.6. Перевірити наявність первинних засобів пожежогасіння. При закінченні терміну експлуатації вогнегасника передати його особі, відповідальній за пожежну безпеку для подальшої перезарядки. Встановити в приміщенні новий вогнегасник.

4.7. Упевнитися у відповідності приміщення кабінету географії вимогам норм та правил пожежної безпеки, вимкнути освітлення і закрити кабінет географії на ключ.

4.8. Про всі недоліки, помічені під час роботи, доповісти заступнику директора з господарської роботи (при відсутності – іншій посадовій особі).

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Не допускається приступати до виконання роботи у разі поганого самопочуття або раптової хвороби.

5.2. У разі отримання травми вчитель географії зобов'язаний припинити роботу, покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги, повідомити директора (при відсутності - іншу посадову особу) і звернутися до медичного пункту. При отриманні травми іншим працівником необхідно надати йому першу домедичну допомогу. При необхідності, викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103 і повідомити про факт травмування директору. Забезпечити до початку розслідування збереження обстановки на місці події, а якщо це неможливо (існує загроза життю і здоров'ю оточуючих) - фіксування обстановки шляхом складання схеми, протоколу, фотографування або іншим методом.

5.3. У разі появи задимлення або загоряння негайно припинити роботу, відключити у щитку відповідне електрообладнання, евакуювати дітей з кабінету до безпечного місця, сповістити голосом про пожежу і вручну задіяти автоматичну пожежну сигналізацію (АПС), викликати пожежну охорону за телефоном 101, повідомити безпосередньо директору (при відсутності - іншій посадовій особі). При відсутності явної загрози

життю вжити заходів до ліквідації пожежі за допомогою первинних засобів пожежогасіння.

5.4. При використанні вогнегасників не можна направляти в бік людей струмінь вуглекислоти і порошку. При користуванні вуглекислотним вогнегасником, щоб уникнути обмороження не братися рукою за розтруб вогнегасника. При загорянні електроустаткування для його гасіння слід застосовувати тільки вуглекислотні або порошкові вогнегасники.

5.5. При аварії (прориві) в системі опалення або водопостачання необхідно вивести дітей з навчального кабінету, повідомити про те, що сталося заступнику директора з господарської роботи.

5.6. Вчитель географії зобов'язаний сповістити безпосередньо директора (при відсутності, іншу посадову особу) про будь-яку ситуацію, яка загрожує життю і здоров'ю учнів та працівників ліцею, заступника директора з господарської роботи – про несправність електрообладнання, меблів, систем водопроводу, опалення і каналізації, а також засобів пожежогасіння.

5.7. У разі загрози або виникнення осередку небезпечного впливу техногенного характеру, слід керуватися відповідними інструкціями про порядок дій та Планом евакуації.

Розробив

Інженер з охорони праці

Іванна ОГРЕБЧУК

Погоджено

Директор

Руслан ПАШКО

Погоджено

Керівник СПОП

Зінаїда КОВАЛЬЧУК

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

<i>№п /п</i>	<i>Прізвище, ім'я по батькові</i>	<i>Посада</i>	<i>Дата</i>	<i>Підпис</i>

